

η ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ τοπία / πόλεις / αρχιτεκτονική / τέχνες Crossing Switzerland landscapes / cities / architecture / arts

2.745km/34per/4days/6cities/15Buildings

ZURICH LUZERN BERN WEIL AM RHEIN VENICE LAUSANNE

RENZO PIANO / SEJIMA&NISHIZAWA / IeCORBUZIER / HERZOG&De MEURON / TADAO ANDO
FRANK GEHRY / BACKMINSTER FULLER / DANIEL LIEBESKIND / CHRISTIAN KEREZ / JEAN NOUVEL
DIETMAR EBERLE / GIGON&GUYER / CARLO SCARPA / KALATRAVA.

4

η ΑΔΡΙΑΤΙΚΗ θάλασσα, ο ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ, ο ποταμός ΡΗΝΟΣ, η λίμνη ΛΕΜΑΝ, οι παραλίμνιες πόλεις, τα ορεινά...

σύντομες βοηθητικές σημειώσεις για το ταξίδι

..BOB GYSIN+PARTNER BGP, HOUSING COMPLEX, OERLIKON, ZURICH.

Στο συγκρότημα κατοικίας που επισκεφθήκαμε καθώς κατευθυνόμασταν στο κτίριο-σχολείο του Κριστιάν Κερέζ σχολιάστηκε ιδιαίτερα το πλήθος των στεγασμένων-περίκλειστων εξωστών σε διάφορα πλάτη που ενεργοποίησαν μορφολογικά την όψη αλλά κυρίως ο εσωτερικός λειτουργικός οργανισμός του κτιρίου. Η υποχρέωση δηλαδή να περιληφθεί στο κτιριολογικό πρόγραμμα ένας παιδικός σταθμός, η επιλογή των σχεδιαστών να τακτοποιήσουν στο ισόγειο μια σειρά από καταστήματα υποστήριξης των κατοίκων (κομμωτήριο, βιβλιοπωλείο...), ο υπόγειος χώρος στάθμευσης οχημάτων, το "πάτημα" του κτιρίου κατευθείαν στο έδαφος ώστε τα παιδιά να προσθέτουν την ευρύχωρη επιφάνεια του γρασιδιού στο πεδίο των περιπετειών τους, ο προσανατολισμός και, κυρίως, η ησυχία στην περιοχή. Στο οικόπεδο χωροθετήθηκαν ακόμη δύο επιμήκη κτίρια με διαφορετική συνθετική λύση τόσο στο προγραμματικό όσο και στο πλαστικό-μορφολογικό πεδίο των όψεων.

..CHRISTIAN KEREZ, SCHULHAUS, OERLIKON, ZURICH.

Το κτίριο-σχολείο που σχεδίασε ο Κριστιάν Κερέζ και επιλέχτηκε ως η πρωτεύουσα πρόταση σε διαγωνισμό, χωροθετήθηκε σε μία γωνία ενός ευρύχωρου(...τελικά) επίπεδου οικοπέδου. Το πρόγραμμα περιέχει την καθ' ύψος ανάπτυξη όλων των λειτουργιών καθώς και το δίκτυο των ανοιχτών διελεύσεων (κλιμακοστάσια), την τοποθέτηση του γυμναστηρίου στον διπλού ύψους τελευταίο όροφο, τη χρήση του γυαλιού σε όλες τις κάθετες επιφάνειες που ταυτόχρονα σκιάζονται από τους φαρδιούς περιμετρικούς εξώστες που λειτουργούν ως διάδρομοι κίνησης. Η πρόθεση του αρχιτέκτονα, όπως εκφράζεται στις συνεντεύξεις του (Biennale 2011/NOW interviews, UTube/StudioBanana TV) είναι η πραγμάτωση του κτιρίου ως σύνθεση των ουσιαστών τεχνικών και πλαστικών ιδιοτήτων του χωρίς την ελάχιστη υποδοχή περιφερειακών ή πρόσθετων χαρακτηριστικών που "...πρόκειται να προσβάλλουν δραστικά την αρχιτεκτονική ιδέα...", η ιδέα του "...καθορισμού χώρων με απλούς κανόνες και συνθετικούς χειρισμούς...", η πρόθεση της "...συμβίωση της αρχιτεκτονικής με την μηχανική..."

..GIGON & GUYER, HOUSING COMPLEX, BRUNNENHOF, ZURICH.

Το συγκρότημα κατοικιών για πολυμελείς οικογένειες σχεδιάστηκε από τους αρχιτέκτονες Ανέτ Γκίκον και Μάικ Γκούγιερ. Επιλέχτηκε πρώτο μετά από διαγωνισμό. Πρόκειται για ένα σύστημα δύο μακρόστενων κτιρίων που περιβάλλουν μια μικρή έκταση (...μια "πεδιάδα", ένα "λόφο" και ένα ζωολογικό κήπο) στην εσωτερική τους, σε σχέση με τον δρόμο, πλευρά. Η κυρίαρχη δομική ιδιότητα του πρώτου κτιρίου, το μεγάλο του μήκος, αντισταθμίζεται από τον χρωματικό-πλαστικό χειρισμό των όψεων του με χρωματιστές διάφανες επιφάνειες στην κλίμακα του χρωματικού φάσματος. Το σύνολο των λειτουργιών ημέρας των διαμερισμάτων καθώς και τα δίκτυα των κάθετων κινήσεων χωροθετούνται στην πλευρά του δρόμου ενώ οι χώροι των υπνοδωματίων στην εσωτερική ...προς τον "κήπο"... πλευρά. Τα διαμερίσματα είναι σχεδιασμένα για πολυμελείς οικογένειες (πέντε έως οκτώ άτομα) και παραχωρούνται με σχετικά χαμηλό αντίτιμο ως πρόθεση των επενδυτών της κατασκευής (σύμπραξη ομάδων κοινωνικής δράσης). Στα δύο κτίρια περιλαμβάνονται υποχρεωτικά οι παιδικοί σταθμοί καθώς και οι χώροι υποστήριξης (κοινά πλυντήρια, αποθήκες).

...HOTEL TRE TORRI, VICENZA.

Στο ξενοδοχείο φτασαμε αργά την νύχτα. Πενήντα περίπου χιλιόμετρα από τη Βενετία, στην καρδιά της βιομηχανικής περιοχής του Βένετο. Μεταφέρουμε ήδη ένα φορτίο πληροφοριών και εμπειριών από το συσχετισμό μας με κτίρια, με τοπία, με αστικά και γεωγραφικά αινίγματα και πληρώματα. Η ησυχία της νύχτας δεν περιορίζει τον ενθουσιασμό και την ένταση από το ανέγγιχτο ακόμη περιεχόμενο των πολλαπλών ερωτηματικών, την ανάγκη να πατήσουμε σταθερά σε μια βάση υποστήριξης όπου όλα θα σταθεροποιηθούν, για λίγο, σε βεβαιότητες και θα ορίσουν τα όρια και τις τάσεις προς τα μελλοντικά περάσματα από τα πεδία του στοχασμού και των υλικών δειγματισμών του. Το πρωί, επιχειρούμε να πειραματιστούμε με τις λέξεις στις πρώτες δυνατές διελεύσεις. Φαίνεται σαν να ζούμε σε μια στιγμή προσφοράς όλων των ιδιοτήτων μιας ευτυχούς ζωής. Αυτές οι εντυπώσεις, αυτές οι πρώτες φράσεις θα μεταφερθούν βαθιά μέσα στον μέλλοντα χρόνο, θα διανεμηθούν, θα διασπαρούν, θα προσελκύσουν, θα πείσουν για την ανάγκη μιας διαδρομής στα ίδια σημεία, σε άλλο χρόνο, με άλλους συνοδουπόρους. Τα ζεστά κίτρινα φώτα και το ηλιόλουστο πρωινό σημαίνουν την επιστροφή και την έξοδό μας από την πόλη της Βενετίας.

... "SOPHOCLES", SEA-LINER, PASSENGER SHIP.

Στο πλοίο επιχειρήθηκε να προσδιοριστούν οι προθέσεις του Ιταλού Αρχιτέκτονα Κάρλο Σκάρπα όπως εκφράστηκαν στην είσοδο που σχεδίασε για το Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής της Βενετίας. Στο σημείο εκείνο μείναμε για λίγα λεπτά, ανασηκώσαμε το σώμα για να κοιτάξουμε καλύτερα τις λεπτομέρειες που εκτείνονταν πίσω από την κλειστή συρόμενη γυάλινη πόρτα καθώς αντικατόπτριζε το είδωλο του φωτεινού ουρανού. Τη χλόη, το τσιμέντο, τη φύτευση, το διάστημα ως το πρώτο κτίριο και την αυλή του, τα επίπεδα, τα κανάλια του νερού, το ευρύχωρο χωρικό πεδίο πριν την θέσης της εισόδου, το στενό πέρασμα δίπλα από τον ναό, την διαδρομή και τη φήμη για την ύπαρξή της, τη βιασύνη της επίσκεψης ώστε να γυρίσουμε πίσω, προς το λιμάνι. Φάνηκε πως είχαμε λίγο ακόμη χρόνο, όχι όσο έπρεπε ώστε να φτάσουμε στη γέφυρα του Ριάλτο, ούτε βέβαια στην πλατεία του Αγίου Μάρκου όπου θα εντοπίζαμε ένα ακόμη έργο του. Στο πλοίο θα παραμείνουμε μία ημέρα. Θα παραδώσουμε λεπτομέρειες που θεωρούμε σημαντικές και θα ρωτήσουμε για ότι χρειάζεται ώστε να σχηματιστεί μια ικανοποιητική παράγραφος, ένα σύνολο, μια συγκρότηση της πιθανής ιδέας που όρισε τη σειρά των έργων και τις προθέσεις των δημιουργών τους.

... η παραγμένη επιφάνεια του νερού και το βαθύ μπλέ θα συνοδεύσουν το ταξίδι έως το λιμάνι του προορισμού. Ο αέρας είναι δυνατός και ψυχρός. Ο τρόπος που προσπαθούμε να διατάξουμε τις πρόσφατες αναμνήσεις είναι ακόμη αδύναμος, δεν βασίζεται σε μακρά εμπειρία από άλλα αντίστοιχα ταξίδια. Ομως οι συλλογές που μεταφέρουμε είναι λαμπρές, ισχυρές, πρόκειται ...το γνωρίζουμε... να καθορίσουν τους τρόπους των μελλοντικών μας διελεύσεων.